

Obce se musejí připravit na nový způsob zpoplatnění odpadů

Ačkoliv nová právní úprava nabyla účinnosti již 1. ledna 2021, byla obcím ponechána pro tento rok možnost zachovat dosavadní způsob zpoplatnění. Nicméně již v roce 2022 budou obce nuceny přistoupit ke změně způsobu zpoplatnění a v tomto roce si pro příští rok zavést jeden z nových poplatků za komunální odpad.

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství svým pojetím vychází z dosavadního, obcemi nejčastěji využívaného místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Poplatníkem tohoto poplatku je stejně jako u původního místního poplatku fyzická osoba přihlášená v obci nebo vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce. Nově je však poplatníkem i právnická osoba vlastnící výše uvedenou nemovitou věc. Nová právní úprava navyšuje maximální výši poplatku z původních 1 000 Kč na současných 1 200 Kč a dále již pojímá poplatek jako jednosložkový. Obcím také nově odpadá povinnost vázat tento místní poplatek na skutečné náklady obce na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za předchozí kalendářní rok, včetně odpadnutí povinnosti uvádět toto rozúčtování v obecně závazné vyhlášce.

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

Dalším způsobem zpoplatnění obecního systému odpadového hospodářství je poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Tento poplatek vychází z dosavadního poplatku stanovovaného na základě § 17a dnes již neplatného zákona č. 185/2000 Sb., o odpadech. Podstatná je však skutečnost, že stanovení a správa tohoto poplatku nově plně podléhají režimu zákona o místních poplatcích. Poplatníkem tohoto místního poplatku je fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště, nebo vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba. Předmětem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce.

V obci Sedliště fungovala, a i nadále fungovat bude druhá varianta, která je, domníváme se, spravedlivější. Občané zaplatí za likvidaci odpadu, který vyprodukují.

Výpočet poplatku

Poplatek za odkládání komunálního odpadu je koncipován jako roční s tím, že se vypočte jako součet dílčích poplatků za jednotlivé kalendářní měsíce, na jejichž konci měl poplatník v nemovité věci bydliště nebo neměla v nemovité věci bydliště žádná fyzická osoba v případě, že poplatníkem je vlastník této nemovité věci. Měsíční poplatek se vypočte jako součin základu dílčího poplatku zaokrouhleného na celé kilogramy nebo litry nahoru a sazby pro tento základ. K usnadnění správy tohoto poplatku by měla rovněž přispět skutečnost, že výběr poplatků od poplatníků a jejich předání obecnímu úřadu bude zajišťovat plátce poplatku. Tím je společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, nebo vlastník nemovité věci v ostatních případech.

Nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne

Tímto heslem se budou muset začít řídit i města a obce, pro které dosud snížení množství komunálního odpadu nebylo prioritou. Do roku 2030 musí totiž ČR recyklovat o třetinu více odpadu, než v současné době. Ve stejném roce také začne platit úplný zákaz skládkování recyklovatelných odpadů. Zákonodárci stanovili tyto cíle v novém zákoně o odpadech, který vstoupil v účinnost od 1. ledna.

Stanovení poplatku je výhradně záležitostí obce (většina obcí systém nakládání s odpady poměrně výrazně dotuje a občané neplatí plné náklady), ale pokud bude obec snižovat množství odpadů, které směřují na skládku, pak bude moci využít tzv. třídící slevu, kterou nový zákon o odpadech přináší. Nastavena je tak, aby se obce zaměřily na třídění a nebyly ony samy, ani jejich obyvatelé dotčeny zvýšením skládkovacího poplatku.

Na třídící slevu dosáhnou všechny obce?

V souladu s evropskými recyklačními cíli nový odpadový zákon o odpadech zavádí postupné zvyšování poplatku za ukládání využitelných a recyklovatelných odpadů na skládky, a to ze současných 500 Kč za tunu uloženého komunálního odpadu na 800 Kč v roce 2021, v roce 2023 na 1 000 Kč, v roce 2025 na 1 500 Kč až na 1 850 Kč v roce 2029. Za zvyšování poplatku stojí podle Ministerstva životního prostředí motivace pro odklonění využitelných a recyklovatelných materiálů ze skládek a nastartování recyklačního průmyslu. **Třídící sleva** je novým nástrojem na snižování množství komunálního odpadu ukládaného na skládky. Nastavena je podle množství odpadů uložených na skládky za rok na obyvatele. Dosáhnou na ni všechny obce, ale bude pouze na nich, jak dlouho tuto slevu budou v daném roce čerpat. Každá obec na začátku roku ví, jaké množství odpadu bude moci v daném roce na skládku uložit za sníženou sazbu. **V roce 2021 to bude na obyvatele limit 200 kg** uložených komunálních odpadů na skládky. **V roce 2022 190 kg/obyvatele a v dalších letech se množství dále postupně snižuje.** Je na obcích, jakým způsobem budou slevu čerpat, ale budou muset mít jasný přehled o tom, kolik odpadů na skládky uložily a v okamžiku překročení limitu začít aplikovat standardní sazby, které určuje zákon. Sleva se uplatňuje na příslušný rok. Do vyčerpání množství odpadů ukládaného na skládky bude obec platit za komunální odpad 500 Kč/t.

První změny

První viditelnou změnu přineslo již v roce 2021 zmíněné zvýšení skladovacího poplatku z 500 korun na 800 korun a možnost využít tzv. třídící slevu. **Je důležité, aby občané co nejvíce odpad třídili.** Svým odpovědným přístupem k třídění komunálního odpadu mohou občané ovlivnit výši nákladů za provoz systému nakládání s odpady, které se promítají do poplatku za odpad.

Po celý rok 2021 budeme v Sedlišťích stále platit za uložení odpadu původní sazbu, což je důsledek toho, že občané naší obce třídí odpad.

A jak to bude s odpady v Sedlišťích od roku 2022?

Na zasedání zastupitelstva 1. 11. 2021 se projednával jednak systém likvidace odpadů a jednak způsob placení. Zastupitelé o systému již jednali na zasedání, které se uskutečnilo v srpnu a z jednání vyplynulo, že v systému nebudou podstatné změny. Uvažujeme o tom, že dáme občanům možnost likvidovat biologicky rozložitelný odpad do nádob (popelnic 240 l), které by mohli mít u svých nemovitostí. Služba by byla zpoplatněna mimo poplatek za směsný komunální odpad a byla by dostupná v období duben – listopad. Co se týče ceny, pak tato je z kalkulována na 1 000 Kč/rok 2022. A jak budeme platit odpady v roce 2022+? Bude to podle kapacity nádob, kterou budete mít u objektu. Kapacita nádoby se bude násobit sazbou za litr odpadu a počtem svozů. Další změna je pro ty domácnosti, kde je málo osob, nebo kde jsou občané sami, zde bude možno likvidovat do nových menších nádob.

A nejpodstatnější změna na závěr – platba poplatků za likvidaci směsného komunálního odpadu se bude provádět na závěr období, které bude uvedeno v Obecně závazné vyhlášce. Takže za odpady likvidované v roce 2022 se nebude platit od ledna do března 2022 tak, jak tomu bylo v minulých letech, ale zpětně od 1. 1. 2023 do 1. 3. 2023. Výjimkou jsou případy, kdy pro likvidaci odpadu se použijí pytle a v případech, kdy se majitel a uživatelé nemovitosti stěhují.